

Φωνή ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΤΕΛΟΣ
ΕΘΝΟΣ
Αριθμός Αλογού

"Φωνὴ βιώντος
ἐν τῇ ἐρήμῳ,
έτοιμάσατε
τὴν ὁδὸν Κυρίου"
(Ματθ. Γ', 3)

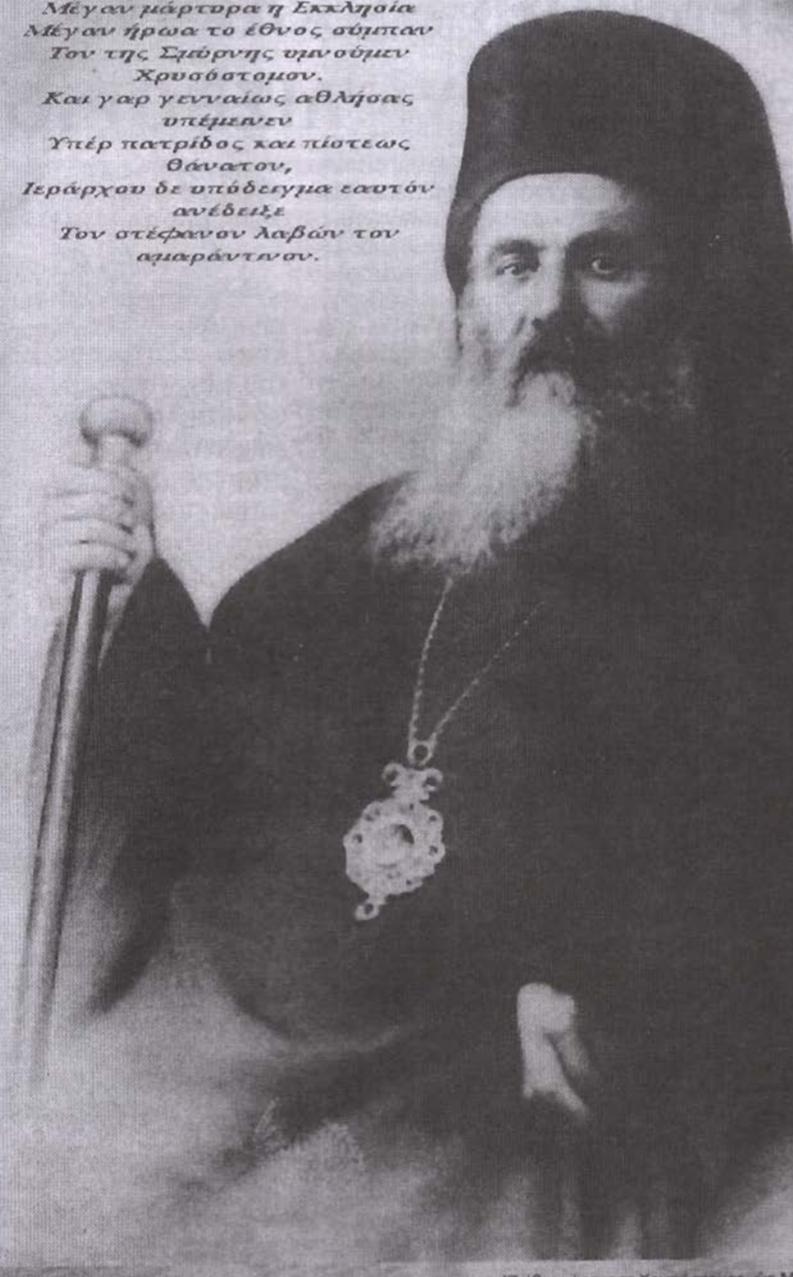
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΜΕ ΤΗΝ
ΘΥΛΟΓΙΑ
ΤΟΥ ΣΩΒΑΣΜ.
ΜΗΤΡΟΠΟΛΤΟΥ
ΜΥΤΙΑΝΗΗΣ
Κ.Κ.ΙΑΚΩΝΟΥ

Τρίμηνο περιοδικό
Ενορίας Τιμίου
Προδρόμου
ΛΙΣΒΟΡΙΟΥ
ΛΕΣΒΟΥ

ΙΟΥΛΙΟΣ -
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
2009

Έτος 18°
Αριθ. Φύλλου 63

Μέγαν μάρτυρα η Εκκλησία
Μέγαν ήρωα το έθνος σώματαν
Τον της Σφεύρης υμνούμεν
Χρυσόστομον.
Και γαρ γενναίως αθλήσας
υπέμεινεν
Υπέρ πατρίδος και πίστεως
Θάνατον,
Ιεράρχου δε υπόδειγμα εσυτόν
ανέδειξε
Τον στέφανον λαβάν τον
αμαράντινον.

Ο εθνομάρτυρας Χρυσόστομος, μέση Μητροπολίτης Τιμύρων

27 Αυγούστου 1922

"...Ζητώ Σταυρόν, μεγάλον Σταυρόν, επί του οποίου θα δοκιμάσω την ευχαρίστησιν, καθηλούμενος και μη έχων έτερον τι να δώσω προς οωτηρίαν της ημετέρας λατρευτής πατρίδος, να δώσω το αίμα μου. Ούτως εννοώ το επ' εμοί την ζωήν και την Αρχιερωσύνην"

ΑΙΣΒΟΡΙ...

“ΠΥΡΡΑΙΩΝ” ΓΗ - “ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ” ΧΩΡΑ

30ον

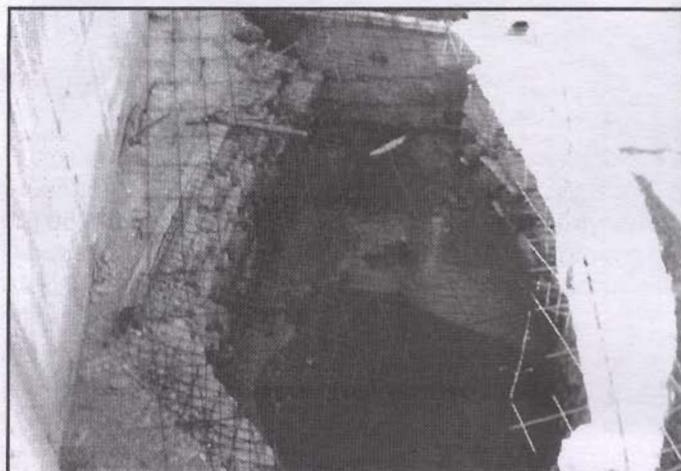
του π. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΛΕΝΤΑ

ΘΕΡΜΟΠΗΓΕΣ «ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ» ΛΙΣΒΟΡΙΟΥ (3ο)

Σαν 3η συνέχεια στην αναφορά μας στις θερμοπηγές Αγίου Ιωάννου Λισβορίου, θεωρήσαμε σκόπιμο να δημοσιεύσουμε στο τεύχος τούτο την αξιόλογη μελέτη του κ. Γεωργίου Χουτζαίου, Φυσικού, Μαθηματικού, τέως Διευθύνοντα Υποδιευθυντή της καταργηθείσας Παιδαγωγικής Ακαδημίας Μυτιλήνης, τέως παρέδρου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Αθηνών και συγγραφέως 30 και πλέον βιβλίων, από το νέο βιβλίο του «ΤΑ ΝΕΡΑ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ».

**Η ΙΑΜΑΤΙΚΗ ΠΗΓΗ
«ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ» ΛΙΣΒΟΡΙΟΥ****ΓΡΑΦΕΙ Ο κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΤΖΑΙΟΣ**

Η πηγή του Λισβορίου βρίσκεται σε απόσταση 3 Km ΒΔ του χωρίου του Πολιχνίτου. Η χημική της σύσταση είναι παρόμοια με εκείνη των πηγών του Πολιχνίτου, με

70% μετεωρικό νερό και 30% θαλάσσιο.

Το νερό της πηγής έχει θερμοκρασία 69° C, εμφανίζεται σε πυριγενή πετρώματα (ιγνιμβρίτες) και βρίσκεται

πάνω σε εκτεταμένο ρήγμα. Η συγκέντρωση σε ραδόνιο βρέθηκε χαμηλή, πιθανώς λόγω εξάτμισης του μέχρι την εμφάνιση του στην επιφάνεια ή τον αερισμό του (συγκεντρώνεται σε ανοιχτή δεξαμενή). Παλαιότερες μετρήσεις ραδιενέργειας έδωσαν τιμές 2.5 Mache (33.67 Bg/L, Pertesis 1932).

Οι εγκαταστάσεις της λουτροπηγής βρίσκονται γύρω από το χείμαρρο ο οποίος χύνεται στον κόλπο Καλλονής, μέσα σε θαυμάσιο φυσικό περιβάλλον και με θέα προς τον κόλπο αυτόν.

Η θερμοπηγή Λισβορίου αναγνωρίστηκε ως ιαματική πηγή τοπικής σημασίας με την ονομασία «Άγιος Ιωάννης», λόγω του λατρευόμενου Αγίου στο Λιοβόρι, αποτελεί δε ιδιοκτησία της τ. Κοινότητας Λισβορίου, άρα σήμερα του Δήμου Πολιχνίτου.

Χημική σύσταση σύμφωνα με τον Μιχαήλ Περτέση (1932)

Σύμφωνα με τον Μ. Περτέση, η χημική σύσταση της πηγής Λισβορίου είναι παρόμοια με τις πηγές Χριστιανού και Δήμου Πολιχνίτου, έχει δε την εξής χημική ανάλυση:

ΠΙΝΑΚΑΣ 75

Χαρακτηριστικά του νερού της θερμοπηγής «Άγιος Ιωάννης» Λισβορίου.

Θερμοκρασία (κατά το 1930)

: 69°C

Χαρακτηρισμός : Υπέρθερμη, Χλωριονατριούχος, Ισότονη

Οργανικοί χαρακτήρες του νερού
Διαύγεια : Τέλεια, σε πρόσφατο δείγμα.
 Όταν εμφιαλωθεί θολώνει, λόγω αποβολής υδροξειδίου του σιδήρου.

Οσμή : Ουδεμία
Γεύση : Άλμυρή
Χρώμα : Ουδέν

Χημική ανάλυση

Αντίδραση κή : Με χάρτη ηλιοτροπίου αλκαλι-

Αλκαλικότητα : Η αλκαλικότητα ενός λίτρου

νερού ισοδυναμεί με 5.37 cm³κανονικού αλκάλεος.

Στερεό υπόλειμμα

Στερεό υπόλειμμα : Σε 1 λίτρο νερού περιέχονται 11120 % στερεού υπολείμματος στους 180°C.

Ελεύθερο ανθρακικό οξύ : (με την μορφή διοξειδίου του άνθρακα, CO₂): 0.0570 g

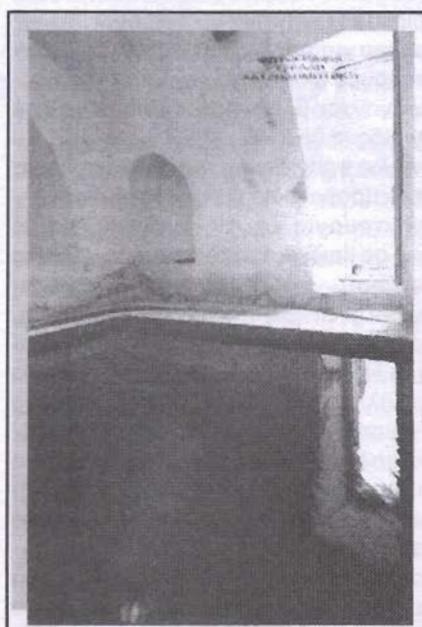
Ραδιενέργεια : 2.5 Mache

Παροχή : 875 m³ /24ωρο

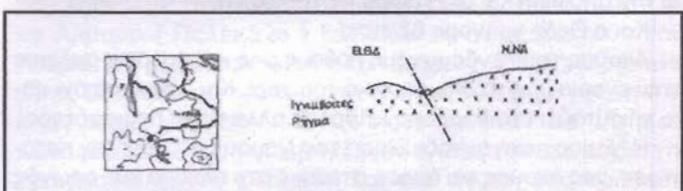
Η πηγή του Λισβορίου αναβλύζει προς το νότιο μέρος της κοίτης του διερχόμενου χειμάρρου, μέσα σε

ηφαιστειακά κροκαλοπαγή και τόφφους. Μαζί με το νερό ανέρχονται και άφθονες φυσαλίδες αερίων.

Θερμοπηγή «Άγιος Ιωάννης» Λισβορίου (Γ. Γκιώνη - Σταυροπούλου, 1979)

Παρατηρήσεις:
 Η θερμοπηγή Άγιος Ιωάννης-Λουτρά Λισβορίου του Δήμου Πολιχνίτου έχει υψόμετρο 35m, με ανάβλυση διάσπαρτη και ροή συνεχή. Είναι ανερχόμενη υπέρθερμη πηγή. Λόγω ανάμειξης του νερού τής πηγής με εκείνο του χειμάρρου, δεν είναι εφικτή η μέτρηση της παροχής.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΤΟΜΗ

Παρατηρήσεις: Η θερμοπηγή Λισβορίου, με θ=67°, έχει μεγάλη παροχή και σημαντική έκλυση αερίων, κυρίως _02.

Η χημική της σύσταση είναι παρόμοια με τις πηγές Πολιχνίτου. Ένα πηγάδι βρίσκεται 10 μ. περίπου μακριά από τη θερμοπηγή του Λισβορίου, με θ=23°C. Ένα δεύτερο πηγάδι βρίσκεται μέσα στο κτήμα Ζουμπανή, 50 μ. περίπου μακριά από το προηγούμενο πηγάδι. Η θερμοκρασία του νερού κυμαίνεται μεταξύ 17° και 20° C.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΤΖΑΙΟΣ
ΦΥΣΙΚΟΣ - ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΣ
ΤΕΩΣ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ
ΤΕΩΣ ΠΑΡΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
Τα νερά της Λέσβου
Μυτιλήνη 2009
Σελ:620 -621

ΟΝΕΙΡΑ ΠΟΥ ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΣΑΡΚΑ ΚΑΙ ΟΣΤΑ!

Μέσα στο μήνα Αύγουστο με την αμέριστη συμπαράσταση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης του Νομού Λέσβου ξεκίνησαν εργασίες αναμόρφωσης του αυλείου χώρου του Ναού μας καθώς και ανέγερσης Ενοριακού Πολιτιστικού κέντρου.

Τα έργα τούτα, απαραίτητα για την ενορία μας, όχι μόνο δεν τολμούσαμε να τα συζητήσουμε αλλά ούτε καν να τα ονειρευτούμε. Ο οικονομικός παράγοντας βλέπετε μας απέτρεπε από κάθε αναφορά σε τέτοιου είδους θέματα.

Στην ενορία μας ένα παλιό γραφείο και μια αποθήκη δίπλα σ' αυτό, ήσαν τα μόνα προσκτίσματα που μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε για τη λειτουργία και τις ανάγκες της. Η τουαλέτα επίσης παλιά και σε κακή κατάσταση και με μπόλικα σκαλιά ήταν σχεδόν ανύπαρκτη. Όλα σε κακά χάλια και ετοιμόρροπα. Και το γραφείο και την αποθήκη τα είχαμε εκκενώσει, με σκοπό την κατεδάφισή τους.

Απέναντι επίσης από το Ναό μας και σε ψηλότερο επίπεδο γύρω στα έξι μέτρα είχαμε άλλα χαλάσματα. Το παλιό κελί της ενορίας - παλιό σχολείο - μισογκρεμισμένο, επικίνδυνο και τόπο συγκέντρωσης σκουπιδιών. Εσκεμμένα δεν είχαμε απολύτως τίποτα κάνει γι' αυτό γιατί σκεφτήκαμε ότι σε ένα παλιό και σε κακή κατάσταση οικοδόμημα είναι τζάμπα λεφτά να προσπαθήσεις να το φτιασιδώνεις.

Για όλα λοιπόν αυτά περιμέναμε οπόταν ο Θεός θελήσει να τα ξαναφτιαχτούν. Να ξαναφτιάξουμε τουλάχιστον το γραφείο με την αποθήκη και μια καινούρια τουαλέτα.

Και ο Θεός γρήγορα θέλησε!

Άκουσε τους ενδόμυχους πόθους μας και αμέσως άπλωσε στην ενορία μας το δημιουργικό του χέρι. Και φρόντισε όχι μόνο γι' αυτά τα ετοιμόρροπα κτίσματα αλλά πολύ περισσότερο!

Η Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση του Νομού μας, είδε την κατάσταση, μας άκουσε και άμεσα στάθηκε στο πλευρό μας αρωγός και συμπαραστάτης. Ανέλαβε ευχαρίστως και τις χωματουργικές εργασίες αλλά και χρηματοδότηση για να ξεκινήσουμε την κατεδάφιση και την επανίδρυση των ερειπωμένων κτισμάτων της ενορίας μας.

Ο σκοπός μας τώρα πλέον είναι να διαμορφωθεί ο χώρος της αυλής του Ναού μας στο σημείο που ήταν κτισμένο το γραφείο και η αποθήκη να εξωραΐστεί και να φτιαχτούν δυο τουαλέτες.

Στο πάνω μέρος, απέναντι από το Ναό και αφού χαμηλώσει το υπερυψωμένο επίπεδο με εκχωμάτωση, να φτιαχτεί μια μεγάλη αίθουσα για να λειτουργήσει σαν ενοριακό κέντρο για χρήση και εξυπηρέτηση όλων των ενοριτών.

Εδώ θα φιλοξενούνται πολυποίκιλες ενοριακές εκδηλώσεις.

Εδώ θα μπορούν να συγκεντρώθουν οι ενορίτες μας, μετά τη Λειτουργία, για ένα συναπάντημα αγάπης και επικοινωνίας μαζί με το μεταλειτουργικό καφέ.

Εδώ θα είναι και το νεανικό στέκι της ενορίας μας να μαζεύονται τα παιδιά για δικές τους υγιείς δραστηριότητες.

Εδώ θα φτιάξουμε τη «Γωνιά Παράδοσης και Πολιτισμού» για να συγκεντρώσουμε και να σώσουμε απ' τη μανία του χρόνου τη λαϊκή μας παράδοση, το Λισβοριανό νοικοκυριό και τα μισοεξεχασμένα πλέον χρηστικά αντικείμενα του.

Εδώ θα μπάρχει και το καινούριο πλέον γραφείο του Ναού μας, το απαραίτητο για τη σωστή λειτουργία της ενορίας μας.

Εδώ και πάνω από την αιθουσα αυτή φιλοδοξούμε στο άμεσο μέλλον να κτίσουμε και το κελί της ενορίας, για τον εκάστοτε

εφημέριο, για να έχει αυτός που θα αναλάβει εφημεριακά καθηκόντα στο χωριό, να βάλει ένα κεραμίδι πάνω από το κεφάλι του. Να έχει ένα χώρο για να μείνει!

Πρόβλημα και εμπόδιο σ' αυτά τα σχέδια το ένα από τα δυο πεύκα που κάποτε κάποιοι είχανε φυτέψει ακριβώς στην άκρη του υπερυψωμένου αυτού επιπέδου. Τότε που έγινε βέβαια κίνηση αυτή ο χώρος προσφερόταν. Μα πέρασαν τα χρόνια. Κάποιοι μιλάνε για 100 χρόνια. Τα πεύκα μεγάλωσαν, έγιναν πανύψηλα. Θέριεψαν και με τα κλαδιά τους κάλυψαν τη σκεπή του Ναού. Καθημερινά γεμίζουν με τις βελόνες και τις κουκουνάρες τους και τα κεραμίδια και πρέπει να φροντίζουμε για τον καθαρισμό της σκεπής για την αποφυγή ισχώρησης ομβρίων υδάτων. Το χειρότερο όμως είναι τα κλαδιά τους. Κλαδιά τεράστια και σε βάρος και σε μέγεθος που κρέμονται και απειλητικά κουνιούνται πάνω από το Ναό κάθε φορά που ο Νοτιάς δυναμώνει.

- Ε! Δεν έπεσαν τόσα χρόνια, ισχυρίζονται κάποιοι, τώρα θα πέσουν;

- Μα το κακό δεν γίνεται κάθε μέρα! Μια φορά γίνεται και αν δεν το έχουμε προβλέψει, τότε αλίμονο μας!

Πέρα όμως από την πάγια αυτή επικινδυνότητα, το ένα από τα δύο βρίσκεται και μέσα στον υπό εκσκαφή και διαμόρφωση χώρο των παραπάνω έργων. Εμπόδιο που πρέπει να παραμεριστεί αφού δεν είναι δυνατόν ένα δένδρο - έστω και πεύκο με αναμνήσεις παλαιοτέρων - να διαμορφώνει το χώρο σου, αλλά ο χώρος και τα έργα θα σου δείξουν που μπορούν να υπάρξουν δένδρα.

Επιχειρήματα του τύπου, φτιάξε αλλιώς το έργο σου, πήγαινε παραπέρα ή σκάψε λιγότερο για να μην πλησιάσεις στο πεύκο είναι αίώρα και ανεφάρμοστα.

Δικαίως λοιπόν και νομίμως, με την άδεια των αρμόδιων υπηρεσιών φροντίσαμε και προχωρήσαμε στην κοπή του ενός από τα δύο πεύκα το οποίο πέραν όλων των άλλων έχει χαρακτηρισθεί επικινδυνό.

Ξέρει λοιπόν όχι μόνο «ένας Θεός» τι θέλουμε να φτιάξουμε, αλλά και ο μέγας των προφητών Τίμιος Πρόδρομος τον οποίο 26 ολόκληρα χρόνια υπτρετούμε, γνωρίζει τους πόθους και τα ονειρά μας. Ξέρει καλά τι προσπαθούμε να φτιάξουμε στην αυλή του!

Ξέρει η Μητρόπολη και ο Δεσπότης μας.

Ξέρει τι έχει αποφασίσει το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο.

Ξέρει η Ν.Α του νομού μας, ξέρει η Δημοτική Αρχή, ξέρουν και ποθούν η συντριπτική πλειοψηφία των ενοριτών μας!

Αλλά έχουμε «και οικολογική συνείδηση» και όχι μόνο!

Και οικολογική και περιβαλλοντική και διαπολιτισμική και πολιτιστική συνείδηση έχουμε! Το έχουμε δείξει 26 ολόκληρα χρόνια.

Δεν έχουμε «κοντοφθαλμία», δεν είμαστε «ανεγκέφαλοι» δεν είμαστε στενόμυαλοι!

Έχουμε τα χρόνια και την πείρα που μας επιτρέπει, με λογική να περπατάμε το δρόμο μας χωρίς παρωπίδες.

Μπορούμε να δούμε με εύρος και πολύ μακρύτερα από τη μύτη μας και να κρίνουμε ανοιχτά.

Μπορούμε να προχωρήσουμε με το χέρι στην καρδιά.

Αγαπάμε τον πολιτισμό και την ομορφιά και γι' αυτά πασχίζουμε!

ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΙΔΗΣ

Ο γιατρός του χωριού μας

Είναι σίγουρα μεγάλη η συναίσθηση ευθύνης, όταν καλείσαι να διαδεχτείς σε μια θέση κάποιον, που διαθέτει αξιόλογες οικογενειακές, κοινωνικές και επαγγελματικές περγαμηνές. Όταν αυτός έχει κερδίσει την αποδοχή, την εκτίμηση και τον σεβασμό του κοινωνικού του περίγυρου. Όταν μάλιστα συμβαίνει ο προκάτοχος αυτός να είναι ο πατέρας σου. Θα πρέπει τότε να επαληθεύσεις το «άμες δε γ' εσόμεθα πολλώ κάρωνες», να ικανοποιήσεις την απαίτηση και φιλοδοξία τα παιδιά να γίνονται καλύτερα από τους γονείς τους. Σίγουρα έτσι θα ένοιωθε ο Αντώνης Γεωργαντίδης, όταν, αφού τέλειωσε τις σπουδές του το 1936 στην Ιατρική Σχολή Αθηνών, δυο χρόνια αργότερα, το 1938 σε ηλικία 25 ετών, ερχόταν στα Βασιλικά να διαδεχτεί τον πατέρα του γιατρό Χαράλαμπο Γεωργαντίδη.

Ο Χαράλαμπος Γεωργαντίδης ήταν ο γιατρός του χωριού δεκαετίες ολόκληρες. Από εύπορη οικογένεια, λαμπρός οικογενειάρχης ο ίδιος, γιατρός και φαρμακοποίος συνάμα η «σπετσαρία», (φαρμακείο) του, βρισκόταν στο ιασόγειο του αρχοντικού του, άλλοτε πρόεδρος της Κοινότητας και άλλοτε μέλος του κοινοτικού συμβουλίου. Ντυμένος πάντα άφογα (κουστούμι, γιλέκο, γραβάτα, καπέλο, μπαστούνι), με ένα γαρίφαλο μόνιμα καρφωμένο στο πέτο του σακακιού του. Αρχοντικό παρουσιαστικό, αναγνωρισμένος επιστήμονας, ενέπνευε το σεβασμό και μόνο με την εμφάνισή του. Δεν πρόλαβε ο Αντώνης να φορέσει την άσπρη μπλούζα του γιατρού και κλήθηκε να την αλλάξει με το τιμημένο χακί του Έλληνα φαντάρου στον πόλεμο του '40. Και ύστερα στα μαύρα χρόνια της Κατοχής γιατρός των πεινασμένων και βυθισμένων στη στέρηση και στη φτώχια συγχωριανών του. Πώς να γιατρέψεις τον άρρωστο, όταν τα φάρμακα και κάθε υγειονομικό υλικό είναι ανύπαρκτα; Ήτρεχε ο γιατρός από σπίτι σε σπίτι να αναπληρώσει την έλλειψη των φαρμάκων με τη συμπαράστασή του στον άρρωστο, με τις ιατρικές συμβουλές του, με την καλοσύνη και την ανθρωπιά του. Εξαντλούσε κάθε δυνατότητα να εξασφαλίσει κάποιο φάρμακο για τους βαριά άρρωστους. Ένας από τους συγχωριανούς του έτυχε κείνα τα χρόνια ν' αρρωστήσει από βαριάς μορφής μηνιγγίτιδα. Φτωχός φαμελίτης, με πέντε παιδιά. Ο γιατρός βρισκόταν μέρα και νύχτα στο προσκεφάλι του. Μα δεν αρκούσε η καθημερινή παρουσία του. Χρειάζονταν φάρμακα, αλλιώς ο άρρωστος ήταν καταδικασμένος. Ήρθε σε συνεννόηση με ανθρώπους του Ε.Α.Μ., που κατόρθωσαν να τα κλέψουν από τους Γερμανούς, βάζοντας σε κίνδυνο τη ζωή τους και τη δική του ζωή. Με το μουλάρι νύχτα πήγε και ήρθε στη Μυτιλήνη συγγενής του ασθενή κι έφερε τα φάρμακα και σώθηκε ο άρρωστος. Που σαν έγινε καλά, έσφαξε ένα αρνάκι, το κουβάλησε στον ώμο του και το πήγε δώρο στον γιατρό να του φιλήσει τα χέρια, που του έσωσε τη ζωή, μια και ποτέ δεν έπαιρνε ούτε δεκάρα για αμοιβή από ασθενή του. Ξαναφέρεσε το χακί, με μαύρη όμως τούτη τη φορά καρδιά, στην περίοδο του εμφύλιου, το 1948. Όταν αποστρατεύτηκε, παντρεύτηκε το (1950) τη συγχωριανή του Φωτούλα, κόρη του Κυριάκου και της Ευσεβίας Αντωνέλλη. Ευτύχησε να καμαρώσει

τα δυο του παιδιά, την Ευσεβία, φιλόλογο και σύζυγο του διάσημου καρδιοχειρουργού συντοπίτη μας Στρατή Παττακού, και τον Χαράλαμπο, υπάλληλο της Δ.Ε.Η, καθώς και τα εγγόνια του, εκκολαπτόμενους επιστήμονες.

Καβάλα στο γαϊδουράκι του με το κεντητό καρπετί στο σαμάρι, με το μαύρο παρασόλι ανοιχτό καλοκαΐρι - χειμώνα, για ήλιο και βροχή, ανεβοκατέβαινε από τα Βασιλικά στο Λισβόρι, πολλές φορές και στη Βρίσα και στον Πολιχνίτο - σαν τύχαινε να απουσιάζει για κάποιο λόγο ο τοπικός γιατρός -, να τους προλάβει όλους, να μην αφήσει άρρωστο αβοήθητο. Και πολύ αργότερα, όταν πια το Ι.Χ έγινε απαραίτητο για τον καθένα, αποφάσισε να πάρει κι αυτός αυτοκίνητο. Και τότε καλύτερα να μη σου τύχαινε να πηγαίνει αυτός μπροστά και συ να οδηγείς πίσω του. Γρηγορότερα πήγαινε με τον γάιδαρο, παρά με το αυτοκίνητο. Το ήξερε κι εκείνος, γελούσε κι έλεγε : « Ε, τι να κάνουμε, γέρος γάιδαρος περπατησία δε μαθαίνει. » Δε φόραγε πάντα κουστούμι και γραβάτα ο γιατρός Αντώνης Γεωργαντίδης. Τον θυμάμαι με το ανοιχτό πουκάμισο με ανασκουμπωμένα τα μανίκια, με τα ίσια καλοχτενισμένα μαλλιά, με το ελαφρό - λίγο ειρωνικό μειδιάμα του. Με την πνευματώδη ομιλία του, τη βασιλικιώτικη χιουμοριστική διάθεσή του. Να πάζει πρέφα στον καφενέ του Γιαννακού του Σοφού με τον Παναγιώτη Αντωνέλλη (Κακάο), τον Νίκο Αλβανό (Πελεκάνο) και άλλους συγχωριανούς του. Άνθρωπος με δημοκρατικές αντιλήψεις, δε σήκωσε ποτέ μύτη, δεν περηφανεύτηκε για την καταγωγή, τη θέση ή το επάγγελμά του. Δεν κοίταξε ποτέ κανέναν αφ' υψηλού. Κατάφερνε ωστόσο να εμπνέει σε όλους τον σεβασμό, την εμπιστοσύνη, την εκτίμηση και την αγάπη στο πρόσωπό του. Με την ευσυνειδησία, την ακεραιότητα, την αφιλοκέρδεια και την ανθρωπιά του. Τον εκτιμούσαν και τον αγαπούσαν όλοι όχι μονάχα σαν επιστήμονα και γιατρό, αλλά σαν ένα δικό τους άνθρωπο, σαν φίλο κι αδελφό. Κάτι που πολύ λίγοι μπορούν και το πετυχαίνουν.

Δεν ήταν απλά ο γιατρός. Ήταν ο γιατρός μας. Σαράντα χρόνια προσφοράς στο χωριό. Γιατρός - καλός Σαμαρείτης. Και όταν ακόμα αποσύρθηκε ως συνταξιούχος από την υπηρεσία, οι χωριανοί δεν έπαψαν να του δείχνουν την αγάπη και την εμπιστοσύνη τους και να ζητούν τη γνώμη του όπου τον συναντούσαν, στο καφενείο, στο δρόμο, στο σπίτι του. Μας άφησε για το ταξίδι χωρίς επιστροφή στις 17 Ιουλίου 1998. Όσοι τον γνώρισαν, δεν τον ξεχνούν.

Ταιριάζει γι' αυτόν σε ελεύθερη απόδοση, ένα απόσπασμα από γνωστό αρχαίο επιτύμβιο επίγραμμα : « Ο τάφος τέτοιων ανθρώπων είναι βωμός κι αντίς για θρήνους έχουν τη θύμησή μας. Και γίνεται η λύπη μας γι' αυτούς έπαινος τους. Και τέτοιο σάβανο μήτε η μούχλα μήτε ο χρόνος, που όλα τα δαμάζει, μπορούν να το λεκιάσουν. » Θα ζεις στη μνήμη μας, γιατρέ μας, Αντώνη Γεωργαντίδη ...

Οι τρεις επιλογές

Nίκον Νικολαΐδη

Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής του Παν/μίου Αθηνών

Είναι από τους πιο τραγικούς στην ιστορία εκείνος ο Σεπτέμβριος. Οι άνθρωποι της περιοχής, πού είχαν για αιώνες ζήσει και μεγαλουργήσει, από τη μία στιγμή στην άλλη. Βίωσαν την πιο πικρή εμπειρία του ξεριζωμού, και όχι μόνο.

Η πανέμορφη παραλία των τριών χιλιομέτρων, όπου το κύμα της γαλανής θάλασσας έσκαζε, άλλοτε απαλά με το γοητευτικό του φλοίσβο και άλλοτε μανιασμένα από τη δύναμη του ανέμου, και χάριζε μία μοναδική γλυκύτητα, ώστε, κατά τη φράση του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, «γη και θάλασσα, τα παρ' εαυτών αλλήλοις αντιδιδόντες, εις μίαν δόξαν Θεού» να συντρέχουν, τώρα μετατράπηκε ό αδιστακτος εφιάλτης μεσού εκατομμυρίου ανθρώπων!

Είχαν τρεις επιλογές οι άνθρωποι, πού στοιβάχτηκαν στην παραλία της Σμύρνης, στις 13 Σεπτεμβρίου του 1922: Η πρώτη ήταν να πέσουν στα βαθιά νερά του κόλπου και να χαθούν στη θάλασσα. Η δεύτερη ήταν να γίνουν παρανάλωμα τού αδηφάγου τέρατος της φωτιάς, πού αδίστακτα τους περικύκλων. Και η τρίτη ήταν να δεχθούν τη μανία της ανθρωποφαγίας των Τούρκων. Ήταν τρεις επιλογές θανάτου, ή κάθε μία χειρότερη από την άλλη.

Στην άλλοτε πανέμορφη αυτή σμυρναίκη παραλία, όπου το

βιασμών, των εξευτελισμών, των βιαιοθανάτων σε ανθρώπους κάθε ηλικίας, φύλου και εθνικότητας, για να ολοκληρώσουν τό απαίσιο μεγαλείο της αθλιότητας τους, επιδίονταν σε κατάβρεξη των σπιτιών με πετρέλαιο ή βενζίνη, για να σχηματίσουν με τό πέρασμα τους την τραγωδία της καμένης γης!

Οσφραίνονταν οι αρχοντάνθρωποι και οι απλοί κάτοικοι της Σμύρνης και της ενδοχώρας, πού τώρα ελεεινοί και αξιοθρήνητοι ένιωθαν το θάνατο να τους στραγγαλίζει, όχι μόνο τους καπνούς από τη φωτιά, άλλα και τις σάρκες των ανθρώπων, πού καίγονταν. Ή οιμωγή, ο παρατεταμένος θρήνος και οι γοερές κραυγές ήταν το τραγικό επισφράγισμα της μακάβριας αυτής σκηνής.

Τα σχοινιά, πού ήταν δεμένα τα καράβια, άρχισαν να σπάζουν, μη αντέχοντας τη δύναμη της φωτιάς, πού απειλούσε όλους. Όσα πλοία ήταν στην παραλία, ίδιαίτερα των «φίλων και συμμάχων» (!) των Ελλήνων, απομακρύνθηκαν σε απόσταση ασφαλείας από την ακτή. Και, για να καλύπτονται οι κραυγές των «απελπισμένων», οι μουσικές μπάντες των πλοίων, πού έβλεπαν εκ του ασφαλούς το τραγικό θέαμα, άρχισαν να παίζουν δυνατά, ώστε να διασκεδάζουν το μοιρολόι της πολυάνθρωπης τραγωδίας.

Επειδή ή πάντοτε καλομελετημένη και σχεδιασμένη τουρκική προπαγάνδα έρει να καλύπτεται και να απαλλάσσεται από τις ένοχες και εγκληματικές πρακτικές των Τούρκων, για την τραγωδία της Σμύρνης και να επιπρίπτει σε άλλους τις ευθύνες, μέχρι και σήμερα υποστηρίζει και διαδίδει ότι τό κάψιμο της Σμύρνης και της ενδοχώρας είναι έργο των Ελλήνων ενοίκων τής περιοχής!

Ευτυχώς, σ' ένα κείμενο, πού είδε πρόσφατα το φως της δημοσιότητας, όχι σε ελληνικό έδαφος, αυτό του Τζάιλς Μίλτον, «Paradise Lost, Smyrna 1922. The Destruction of Islam's City of Tolerance» («Ο Χαμένος Παράδεισος, Σμύρνη 1922. Η καταστροφή της Ισλαμικής Πόλης της Ανοχής»), και πού το χαρέτησαν πολλοί και πολλά μέσα ενημέρωσης, ίδιαίτερα στη Βρετανία, καταγράφονται ατράνταχτες μαρτυρίες από ανέκδοτα ημερολόγια και προσωπικές σημειώσεις αυτοπτών μαρτύρων, όχι Ελλήνων ή Αρμενίων, πού ήταν τα θύματα τής θηριωδίας, άλλα Άγγλων, Γάλλων, Ιταλών, Αμερικανών και άλλων.

«Είδα με τά μάτια μου ένα Τούρκο αξιωματικό να μπαίνει σ' ένα σπίτι, κρατώντας τενεκέδες με πετρέλαιο ή βενζίνη... και σέ λίγα λεπτά τό σπίτι παραδόθηκε στις φλόγες», σημειώνει η Μίλι Μίλ, διευθύντρια τού τότε αμερικανικού κολλεγίου. Ο διευθυντής τράπεζας Τ. Ζουμπέρ αναφέρει: «Βρήκα τό κουράγιο να ερωτήσω μία ομάδα Τούρκων στρατιωτών, γι' αυτό που έκαναν, και μού απάντησαν νευρικά ότι εκτελούν διαταγές να ανατινάξουν και να κάψουν τα σπίτια». Άλλος αναφέρει, το όνο-

παρελθόν συναντιόταν με τό παρόν και τα δύο αγκάλιαζαν ευσούσιαν το μέλλον, τώρα στριμώχνονται πεντακόσιες χιλιάδες άνθρωποι, άνδρες, γυναίκες, παιδιά, νήπια...

Οι ορδές του Μουσταφά Κεμάλ ή του Κεμάλ Αττατούρκ είχαν πάρει σαφείς οδηγίες για εθνικό ξεκαθάρισμα μία για πάντα. Οι παλαιές και οι νεόκτιστες κατοικίες της Σμύρνης, πού φάνταζαν για την όμορφη και καλαίσθητη αρχιτεκτονική τους, τώρα είναι ζωσμένες στις φλόγες. Μαζί με τον προσχεδιασμένο πανικό, πού σκορπούσαν οι Τούρκοι στρατιώτες, εξαιτίας των

